

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry:n toimintasuunnitelma 2022

STST:N PERUSTEHTÄVÄ

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat – Finlands dans och cirkuskonstnärer ry, STST, toimii tanssi- ja sirkustaiteilijoiden ammatillisten ja sosioekonomisten etujen ajajana sekä kulttuuripoliittisena vaikuttajana. STST on yksi Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto (Teme) ry:n seitsemästä jäsenjärjestöstä ja STST:n jäsenet ovat automaattisesti myös Temen jäseniä. STST ottaa osaa kulttuuripoliittiseen keskusteluun, pyrkii vaikuttamaan tanssi- ja sirkustaiteilijoiden työskentelymahdollisuuksien kasvuun sekä tanssi- ja sirkustaiteen yhteiskunnalliseen arvostukseen lausunnoin ja kannanotoin, järjestämällä seminaareja, kollegatapaamisia ja koulutusta, tekemällä yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa sekä julkaisemalla omaa Liitos-lehteä.

Teme vastaa työmarkkinapoliittisesta edunvalvontatyöstä STST:n kattojärjestönä. STST:n edustajat toimivat Temen hallituksessa sekä TES-työryhmissä alansa asiantuntijoina. Tanssi- ja sirkustaiteilijoita koskevat työehtosopimukset ovat:

- Teatterialan työehtosopimus (tanssijat, koreografit, sirkustaiteilijat)
- Tanssinopettajien työehtosopimus
- Yleisradion freelancersopimus (tanssijat ja koreografit)
- Elokuva-alan työehtosopimus (koreografit).
- Työpaikkakohtainen sirkusohjaajia koskeva työehtosopimus: Tikkurilan Teatteri

Teme järjestää luottamusmieskoulutuksen kaksi kertaa vuodessa. STST toimii asiantuntijana omalla alallaan.

PAINOPISTE VUODEN 2022 TOIMINNASSA

Vuonna 2022 STST:n painopistealueena on sirkustaiteilijoiden saaminen vahvemmin toiminnan piiriin. Osana tätä työtä panostamme sirkusalalla työskentelevien jäsenten aktivointiin ja sirkustaiteilijoiden kasvattamiseen jäsenkunnassamme. Sirkuksen kentällä työskentelevien edunvalvonta tulee näkyä toiminnassamme yhdenvertaisesti tanssin alalla toimivien edunvalvonnan kanssa.

Vuonna 2022 aloitamme sirkuspoliittisen strategian työstämisen yhdessä muiden merkittävien sirkustoimijoiden kanssa. Tarkoituksena on tuottaa sirkuksen visio ja strategia noin kymmeneksi vuodeksi eteenpäin, samaan tapaan kuin ”Tanssissa on tulevaisuus” -julkaisussa (<https://www.yumpu.com/fi/document/read/20101915/tanssissa-on-tulevaisuus-taiteen-keskustoimikunta>). Panostamme myös 2021 julkaistun Sirkusopettajien työehtosuosituksen jalkauttamiseen käytäntöön esittelemällä sitä ammatillista koulutusta antavissa oppilaitoksissa sekä alan tapahtumissa.

Lisäksi juhlistamme 85. toimintavuottamme erillishankkeella ”Tanssijat ja sirkustaiteilijat esiin”, jolle haetaan rahoitusta säätiöiltä. Hanke alkaa sosiaalisen median alustoilta Instagram, Facebook, Twitter ja LinkedIn. Näillä alustoilla tanssitaiteilijoiden ja sirkustaiteilijoiden lyhyet videot luovat virtuaalisen yhteisön #tanssitaiteilijatesiin ja #sirkustaiteilijatesiin. Hastagilla merkityt videot näkyvät myös hankkeen nettisivulla www.tanssitaiteilijatesiin.fi ja muodostavat jatkuvasti kehittyvän kollaasin. Hankkeen toisessa osassa Kuopio tanssii ja soi -näyttämöllä nähdään eri ikäisten ja erilaisten tanssi- ja sirkustaiteilijoiden toteuttama teos, jonka työstää valittu koreografi. Kolmannessa osassa tanssitaiteen maisteri Ari Kauppila koostaa valikoiduista videoista tanssielokuvan.

KULTTUURIPOLIITTINEN TOIMINTA

Allianssi

STST aloitti jo kymmenen vuotta sitten allianssimallin selvittämisen, jotta se saataisiin Suomeen. Vuonna 2018 OKM aloitti selvityksen Allianssin mahdollisuuksista Suomessa ja STST:llä oli keskeinen rooli Allianssin mahdollisuuksia selvittäneessä ryhmässä, johon kuuluvat lisäksi Teme, työnantajaliitto Suomen teatterit, Näyttelijäliitto ja Muusikkojen liitto.

Allianssi on yksi parannuskeino taistelussa koronaepidemian vaikutuksia vastaan esittävän taiteen kentällä.

Allianssi tarjoaa palkkaa työttömyyskausina, mikä tuo vakautta elämänhallintaan. Allianssi sisältää myös mentorointia ja erilaisia koulutuksia. Mallia on haettu Norjasta ja Ruotsista, joissa vastaavasta on saatu hyviä kokemuksia, Ruotsissa jo vuodesta 1999. Allianssi ei vielä ole päässyt hallitusohjelmaan, mutta STST pitää asiaa esillä ja jatkaa sen lobbaamista. Aluksi Allianssi-mallin kokeiluryhmässä olisivat tanssitaiteilijat, mutta tulevaisuudessa Allianssiin halutaan mukaan myös sirkustaiteilijat.

Epäasiallisen vallankäytön ennaltaehkäisy

Kentän rahoituksen parantaminen

STST pitää erityisen tärkeänä taiteen perusrahoituksen puolustamista sekä tanssin ja sirkuksen vapaan kentän rahoituksen ja toimintaedellytysten parantamista. STST haluaa muistuttaa rahoittajan vastuusta, jotta ammattilaisille pystyttäisiin maksamaan kohtuullisia korvauksia. STST jatkaa kulttuuribudjetin leikkauksien vastustamista ja kannattaa veikkausvoittovaroista nykyään maksettavien määrärahojen siirtämistä kokonaan valtion budjettiin.

STST muistuttaa, että minimipalkat ja kohtuullinen palkkataso on kirjattu alan työehtosopimukseen. Tällä hetkellä valtion harkinnanvaraiset tuet ja produktioavustukset eivät vastaa toiminnan määrää. STST pyrkii vaikuttamaan tanssin ja sirkuksen rahoituksen monipuolistumiseen teosten elinkaarten pidentämiseksi. Näillä toimilla parannetaan työllisyyttä ja edistetään työurien jatkumista sekä edistetään tanssi- ja sirkustaiteen valtakunnallista saatavuutta.

STST pitää osaltaan huolta siitä, etteivät tanssi- ja sirkustoimijat jää jalkoihin rahoitusuudistuksessa. Samalla on huomioitava, että Tanssin talo saa rahoituksen, jolla se pystyy järkevästi toimimaan.

Työurien pidentäminen, työterveys ja työturvallisuus

STST kiinnittää erityistä huomiota tanssi- ja sirkusalan toimijoiden työuran pidentämismahdollisuuksiin. Kohoava eläkeikä tuo haasteita jäsenten työskentelytapoihin ja -mahdollisuuksiin. Huomiota kiinnitetään työolosuhteisiin, työtilojen tarkoituksenmukaisuuteen ja työssä jaksamiseen. Näkökulma ulottuu koko työuran mittaiseen ennaltaehkäisevään tukeen.

STST:n hallituksessa toimii erikseen nimetty Työhyvinvointityöryhmä, joka järjestää tapaamisia ja seminaareja.

Tanssi- ja sirkustaiteilijoiden sosiaaliturva

STST:n jäsenet ovat pääosin pätkä- ja silpputöitä tekeviä (eli työskentelevät muissa kuin vakituisissa ja kokoaikaisissa palkkatyösuhteissa). Heidän sosiaaliturvansa on saatava muiden työntekijöiden kanssa samalle tasolle riippumatta työn tekemisen tavasta (palkka, palkkio, yrittäjyys, apurahat jne.). STST

työskentelee yhdessä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa sen hyväksi, että ns. itsensä työllistävien taiteilijoiden asema huomioitaisiin paremmin maamme työ- ja sosiaalilainsäädännössä ja että myös alle neljän kuukauden apurahalla toimivat saataisiin sosiaaliturvan piiriin.

Kestävä kehitys

STST pyrkii toiminnassaan kestäviin valintoihin: kokoukset ovat paperittomia ja matkat maksetaan halvimmän vähäpäästöisen matkustusvälineen mukaan. STST haluaa myös olla vaikuttamassa ekologisemman kiertuetoiminnan kehittymiseen kuten myös siihen, että teosten uudelleenesittämiseen saisi nykyistä paremmin rahoitusta. Teosten elinkaarten ja työurien pidentäminen olisi askel kestävämpään suuntaan niin inhimillisten kuin materiaalistenkin resurssien osalta.

Yhdenvertaisuus

STST pyrkii vaikuttamaan siihen, että alalla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikille ikään, sukupuoleen, ihonväriin tai seksuaaliseen suuntautumiseen katsomatta. Rahoituksen hierarkkista mallia olisi purettava, jotta myös uusille toimijoille tulisi paremmat mahdollisuudet toimia alalla. Myös muuhun rakenteelliseen epätasa-arvoon olisi kiinnitettävä enemmän huomiota. Naisvaltaisella alalla tuudittaudutaan helposti tasa-arvon illuusion, mutta naisten eteneminen esimerkiksi taiteellisen johtajan asemaan on harvinaisempaa kuin miesten. Lisäksi on kysyttävä, kenellä on oikeus taiteilijuuteen Suomessa. Onko oikein, että esimerkiksi vammaisuus tai suomen kielen taitamattomuus olisi esteenä tähän?

Tanssin ja sirkuksen maineteko -palkinto

Tanssin ja sirkuksen maineteko -palkinto jaetaan toimintavuonna 2022 jäsenten ehdotusten perusteella erityisen ansiokkaasta esityksestä, teosta tai pitkästä urasta tanssi- tai sirkustaiteen saralla. Palkinnon saajasta päättää STST:n hallitus ja se pyritään jakamaan yhdelle kummankin taiteen lajin edustajalle vuosittain riippuen ehdotusten määrästä ja tasosta. Palkinto on jaettu vuodesta 2000 lähtien ja se on rahapalkinto.

Liitos-lehti

Liitos-lehti ottaa kantaa tanssin- ja sirkuksen kulttuuripoliittisiin kysymyksiin. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden painosmäärä on 1150 kpl ja sitä lähetetään myös alan ammattioppilaitoksiin sekä sidosryhmille. Lehti tavoittaa jäsenet kaikkialta Suomesta. Lehden kautta järjestö näkyy ja vaikuttaa valtakunnallisesti.

Lehden vastaava toimittaja on Anna Koskela. Neljä kertaa vuodessa kokoontuva Liitos-lehtityöryhmä vastaa yhdessä vastaavan toimittajan kanssa lehden sisällöstä, johon nostetaan aina myös ajankohtaisia kulttuuripoliittisia aiheita. Lehti pyrkii tuomaan esiin taiteilijoiden työtä eri näkökulmista sekä keskustelemaan työssä jaksamiseen ja ammatti-identiteettiin liittyvistä haasteista ja tarpeista. Liitos-lehden tavoitteena on olla ikkuna taiteilijan työnkuvien yhä laajeneviin mahdollisuuksiin sekä areena alan sisäiselle kehityskeskustelulle.

Lehden taitto ostetaan ulkopuoliselta taittajalta. Tukeakseen eri alueilla tapahtuvaa ammattilaistoimintaa ja sen näkyvyyttä valtakunnallisesti STST maksaa Liitos-lehteen tilatuista tai pyydytyistä kirjoituksista kirjoituspalkkion. Lehden vastaavalle toimittajalle maksetaan myös toimituspalkkio.

Lehden siirtämisestä verkkoon on käyty keskustelua, mutta jäsenistöltä saadun palautteen kannustamana hallitus on toistaiseksi päättänyt pitäytyä paperilehdessä, joka koetaan tärkeänä.

TIEDOTUS JA JULKINEN NÄKYVYYS

STST tiedottaa ajankohtaisista asioista kerran viikossa lähetettävän Temen uutiskirjeen kautta. Tarvittaessa jäsenille lähetetään myös kohdennettuja viestejä.

STST:llä on Facebook-sivu, jota hallinnoi hallitus. Siellä julkaistaan ajankohtaisia tapahtumia: seminaareja, koulutusta, jäsentapaamisia ja hallituksen toimintaa. Sivulla on vuonna 2020 lähes 900 seuraajaa. Puheenjohtaja Veera Lambergilla on Instagram-kanava nimellä stst_puheenjohtaja, jossa on lähes 500 seuraajaa. Tarkoituksena on jakaa ajatuksia, päästä lähelle jäseniä arkisilla huomioilla alasta ja STST:stä sekä herättää keskustelua sosiaalisessa mediassa.

STST ottaa julkisesti kantaa alan asioihin tiedotusvälineissä silloin, kun siihen on tarvetta. STST järjestää jäsenkahveja ympäri Suomea. Tilaisuuksien tavoitteena on kuulla jäseniä, saada suoraa palautetta kentältä toiminnan kohdentamista varten sekä osallistaa jäseniä yhteiseen päätöksentekoon.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

STST osallistuu maailmanlaajuisen Fédération Internationale des Acteurs (FIA) -järjestön Euroopan kokouksiin sekä Pohjoismaisen Näyttelijäneuvoston (Nordisk Skuespillerråd - NSR) kokouksiin. Toiminnan kautta tutustutaan erilaisiin toimintamalleihin ja vaikutetaan yhteisiin kulttuuripoliittisiin asioihin.

TEKIJÄNOIKEUDET

Yhteishallinnointia ja teosten jälkikäytöstä maksettavia korvauksia varten STST on Kopiosto ry:n jäsen ja osallistuu sen hallintoon Temen kautta.

KOTIMAINEN VERKOSTOITUMINEN JA JÄRJESTÖSUHTEET

STST osallistuu tanssin- ja sirkusalan koulutus- ja tutkintotoimikuntien työskentelyyn, antaa asiantuntijalausuntoja valtiollisille ja alueellisille päättäjille ja osallistuu taidepoliittiseen keskusteluun maassamme.

STST toimii aktiivisena jäsenenä seuraavissa yhteisöissä ja järjestöissä:

- Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto Teme
- SAK (Temen kautta)
- Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto ry
- Kopiosto ry
- Forum Artis (Temen kautta)
- Helsingin Teatterimuseosäätiö
- Sirkuksen Tiedotuskeskus
- Tanssin Tiedotuskeskus
- Dance Health Finland ry
- Villa Karon Ystävät ry
- Itä-Suomen, Keski-Suomen ja Pirkanmaan tanssin keskusten taustayhdistykset
- Tanssin talo ry

TALOUS JA HALLINTO

STST:n talous muodostuu jäsenmaksutuloista ja valtionavusta. STST:n toimintaa johtaa hallitus. Käytännön työstä vastaa Temen toimisto. STST:n jäsenmäärä on 1126 jäsentä ja se kasvaa koko ajan.

Kaikki järjestön jäsenet ovat myös Teatteri- ja mediatyöntekijäin liitto ry:n jäseniä. Jäsenilta peritään 1,6 % palkasta jäsenmaksua, siitä 0,1 % vastaava osuus tilitetään STST:n käyttöön. Teme vastaa jäsenten työttömyyskassamaksuista. STST:n tukihenkilö Temen toimistolla on Anne Saveljeff ja talousasioiden hoidosta vastaa Temen talouspäällikkö Sanna Wälläri.

STST:n hallitus kokoontuu toimintavuoden aikana noin seitsemän kertaa. Lisäksi pidetään yksi STST:n hallituksen kokous, joka on ns. työseminaari. Hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 40 €/kokous.

Työryhmien jäsenille 25 €/kokous. STST:n puheenjohtajalle maksetaan palkkiona kulttuuripoliittisten tehtävien hoidosta 2000 €/kalenterivuosi ja kokouspalkkiona 100 €/kokous. Kun varapuheenjohtaja toimii kokouksen puheenjohtajana, hänelle maksetaan kokouspalkkiona 65 €/kokous. Sihteerin kokouspalkkio on 65 €/kokous.

STST:n hallitus on asettanut seuraavat työryhmät: Liitos-lehden työryhmä; Sirkustyöryhmä; Yhdenvertaisuustyöryhmä, Työhyvinvointiryhmä; Aamukahvityöryhmä; Lobbaustyöryhmä.

Helsingissä 6.10.2021 Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry:n hallitus